

Thích x ng “mình” v i ng i đ i tho i, thích g i h c sinh trong tr ng là “b n tr con”, không ng n ng i dùng nh ng tính t m nh nh “ngu”, đau kh “... th y L ng c i m và h n nhiên nói v nh ng “cái x u” c a mình cũng nh nói v “công tr ng”. M t cu c nói chuy n nh đ đ nh ban đ u là ít bàn v công vi c, nh ng r i m i câu chuy n liên quan v n là g n v i tr ng l p, v i h c trò.

Võ h c cho mình nhi u ỏi u hay

Th y đang là Hi u tr ng Tr ng THPT Chuyên Khoa h c T nhiên, n i t ng v i nh u h c trò l ng danh. Có m t đ u mà m i ng i còn ít b t v th y, đó là v c th y còn là võ s môn võ V nh Xuân.

Th y Nguy n V2 L ăng: Võ V nh Xuân theo mình là môn võ có h th ng tri th c cao nh t.

Đi đ y, mình nói cho tr con nh ng câu chuy n v võ m t cách khoa h c chúng nó thích l m. Ví d nh v vào cái tay m t cái là nghĩ v cái tay, t t c nh ng th khác m t h t, c m cái chân gi t m t cái là nh ng cái kia m t h t.

Mình mu n ch ng minh cho tr con là trong con ng i nh ng v n hành, va ch m trí tu là cái quy t đ nh. V y môn võ là dành cho nh ng ng i thông minh ch không ph i dành cho nh ng ng i bình th ng.

Mình cũng đ c may m n là ch i v i nh ng ng i b n gi i nh t. Th i gian đ u t cho võ ít nh ng h c đ c t nh ng ng i h ng đ n mình r t nhi u đ i u hay. Và đ i u n a là mình là ng i th y đi đ y, va ch m nhi u nh ng mình th y nh ng ng i t p võ có h th ng quan h - nh ng ng i t p võ ch i v i nhau – có quan h chí c t đ n k l , giúp nhau r t ch t ch . M i ng i v n g i mình là “th y giáo Th ”.

Hi n nay tr ng, mình mu n tr con h c võ ki u nh v y, môn võ cao nh t. Ch mình cũng không thích môn th d c, nh ch y – ch là cái ch y hình th c. Còn v n đ ng thông minh có trí tu đ y m i là môn th d c cao nh t.

T duy môn võ nh h ng nh th nào đ n công vi c c a th y?

Trong con ng i, nh ng v n hành, va ch m trí tu là cái quy t ỏ nh

- Võ là m t tri t h c. Ví d , võ h c đ n v i ng i trí tu s đ c nhân lên r t nhi u. Đ i u th hai võ đ y cho mình nh ng ng x . N u coi ng x nh m t l i võ thì nó đ y cho mình cách ng x đ đi đ n đích t t nh t.

Tri t h c c a võ r t hay. Ch ng h n, thông th ng b t c th võ nào cũng có m t tích c c và tiêu c c. Và ng i võ gi i là ng i luôn luôn tránh đ c tiêu c c là phát huy tích c c.

Võ d y cho ng i ta khi anh ra m t ph ng pháp nào thì bao gi cũng có m t m nh và y u. Ch có đi u, ph ng pháp y đ t vào ch thu n nhi u h n thì nó thành công nhi u h n. Ví d , m t ng i th y r t gi i, ta đ t vào ch d y đ i tuy n thì t a sáng r t nhanh. Nh ng cũng ng i th y gi i đ y mà đ t vào l p mà c s bé h n m t thì càng d y nhi u càng “ngu” đi vì ½ c a lữ th a càng cao thì càng th p.

Cũng nh công vi c có m t thu n và ngh ch. M t thu n y mà phát huy đúng ch thì phát huy r t nhi u. Cho nên có l là nh s ph n con ng i có v trí nào đó trong không gian, kh năng c a ng i nào đ t ch này có l không t t nh đ t ch khác, nên sinh ra cái g i là t vi. Nên mình cũng ph i c m n là mình đã đ c đ t đúng ch d y ch mình cũng không b o mình là ng i tài.

Theo th y, t duy c a ng i theo khoa h c t nhiên và ng i theo khoa h c xã h i khi t p võ có ch u nh h ng khác nhau?

- Võ nh h ng đ n t duy c a ng i theo t nhiên hay xã h i là nh nhau. Dù t duy t nhiên hay xã h i thì nh ng ng i gi i v n là nh ng ng i gi i. Mà thông th ng, trong khoa h c xã h i nh ng ng i gi i t duy l i r t t nhiên. V n đ là cách truy n đ t gi a hai con ng i.

Mình có nói v i b n tr “nhà ng i ng i v i ta m t bu i thôi có nh ng đ u hàng tháng không nghĩ đ c”. Nh ng ng i già nh th này có c n gì n a đâu? C n là cái ti t ki m cho các b n. Ngày tr c, b n mình m t bao nhiêu th i gian m i nghĩ ra, nay ch c n cho m t câu là các b n ti t ki m đ c hàng năm hàng tháng. Cho nên, trong giáo d c r t c n tính k th a. Cái đ y cũng t võ.

Đi h c võ r t nhi u ng i, tùy theo đ o đ c khác nhau mà ng i d y võ ng i ta truy n cho ch không ph i ai cũng truy n. Ng m ra t mình, th i gian t p ít nh ng toàn đ c cho nh ng cái hay nh t.

Võ d y cho mình tính k th a r t hi u qu và ng t nghèo. Mình đi d y có nh ng ng i n u truy n th k thu t d y cao quá ng i ta không hi u, nó phí đi. Nh ng đ i v i nh ng giáo viên tr và thông minh làm vi c v i mình, giao ti p v i mình ch m t, hai năm tr thành khác h n.

Học sinh mà phát hiện thấy Lỗi sai là chính xác

Thầy có thể đưa ra cho mình áp dụng đi được?

- Có áp dụng cho. Phải nói là thầy con thầy chuyên cho yêu thầy gì chứ không yêu học sinh thầy.

Một trong những cái mà thầy con thầy là tài năng. Nhìn những thầy chuyên ngoài Bắc này, những thầy có học thầy gì thì thầy chuyên phát triển. Ví dụ Hội Phòng, Hội Đồng, Nam Định. Nên thầy dạy toán lý hóa bằng tiếng Anh thì mình phải học tiếng Anh dù có thể chưa phải dạy, 60 tuổi rồi mà trên bàn làm việc vẫn có sách học tiếng Anh.

Dạy cho thầy con thầy con bao sai thì phải sửa. Nhưng người đi dạy cần học sinh bao nhiêu.

Dạy cho thầy con thầy con thì phải nhìn vào giáo viên để dạy học sinh thì đúng

Những cái như mình, thầy con mà phát hiện được "thầy Lỗi sai" là nó chính xác.

Đi vào nhà, học sinh tiếng Anh nó giỏi hơn mình thì tại sao không lấy đó là niềm hạnh phúc?

Mọi người phải nên nghĩ giáo dục là mô hình hàm học hợp đa biến, nhiều yếu tố. Nhìn mô hình đẹp là do con mắt người nhìn. Làm mô hình đẹp là do người làm. Nhưng người nhìn vào giáo dục thầy xam xút nhìn mình nhìn vào cái mà thầy có thể lại.

Dạy chuyên có phải là để học sinh thầy thầy dạy?

- Mình là dân Hà Nội, vào thầy con thầy đi đi, đi học đi làm cao, không có việc vấp gì trong cuộc đời. Nhưng mình là người không có khát vọng để học cao. Đi học không hay tranh đua học người khác. Vào đời học cũng thế.

Cũng may là được các thầy tiến bộ thầy hay hay giỏi là thầy con. Được gì là thầy con rồi mình cũng vẫn không phải đâu. Mình hay nói với bạn thầy con "thầy là tầm giáo dục xã hội", đừng làm như thầy.

Tình cờ năm 1989 khi chuyên thi vào người, mọi người cả mình và phó trách đi tuyển. Nhưng năm đó vắng vẻ, mọi người thầy con bao "xuống chuyên" chứ không phải "lên chuyên". Khi chuyên trong ĐH Tự nhiên và ĐH Quốc gia thầy con được coi là người bé nhỏ, coi thầy giáo dạy chuyên rất bình thường, so với nào bằng đời học.

Ngày xưa SV mới ra thầy con bây giờ cũng thích dạy đời học hơn. Nhưng ta không nghĩ rằng khi chuyên mà có thành tích tốt thì mới làm nên thành tích của ta.

Khi xuống chuyên, mình là người có công thay đổi là quan niệm. Bây giờ, người nào được

m i xu ng tr ng chuyên là ni m h nh phúc.

Mình đ c xem nh là ng i có công l n giành i chân lý, giành i công b ng cho chuyên. Vì nói th t là các th y cũ đây r t gi i nh ng xét v b ng c p thì không có. Nh ng mình v đây không ch p nh n đi u đó.

Hi n nay, tr ng mình các ch nhi m b môn ph i là ti n sĩ. Và trong 2 năm t i nh ng ai đ i 45 tu i ch a ký h p đ ng chính th c không giao ti p đ c v i khách n c ngoài m t cách tho i mái thì không bao gi ký h p đ ng n a.

Và mình b o ai đi theo mình không đ c có ch “if” (n u) đã giao nhi m v là ph i làm. Ngày x a b n mình thành đ t nh th này là vì không có ch “if”.

Nh th y nói, th y không ph i là m t ng i nh u tham v ng. Nh ng qu n lý m t ngôi tr ng v i toàn th y gi i và trò gi i thì th y làm th nào đ thúc h đ t đ c v trí đ n đ u?

- Ph i luôn luôn nghĩ cái m i. Đ y không ph i là tham v ng. Ngh giáo đ c là ngh sĩ, là trình di n. Nó mang i ni m vui trí tu , có i th c s cho đ t n c. N u tính gi ng đ y là s bi u di n thì s bi u di n này có giá tr th m sâu vào s phát tri n c a xã h i.

Nói v giáo đ c có quý không? Ai cũng quý, nh ng không ph i lúc nào ng i ta cũng nghĩ r ng nó luôn luôn quý. Nói giáo đ c là quan tr ng, là nguyên khí qu c gia ai cũng bi t, nh ng nhìn ra các n c phát tri n xung quanh mình thì h không ch bi t giáo đ c là quý mà còn tìm m i cách, m i th i gian đ giáo đ c có đ c giá tr th c s c a nó, làm cái quý th c s phát tri n và nh Singapore tr thành công ngh luôn.

Ngh giáo d c là ngh ~~Không~~ **là nghề dians Không là n ố đ y là s** ~~bi u di n thì s~~

bi u di

Hay nh i n c ngoài, tr con thì lãnh đ o còn mình c nhăm nhăm thi toán qu c t ... Quan đ m c a mình đi n c ngoài cái gì hay h c h t. R i mình có truy n th ng c a mình, k t h p i đ làm t t h n.

Nói chung, giáo đ c là n i thú v , là m nh đ t nh u khó khăn nh ng c c k thú v . Khi làm có th b “ch i”, mình làm có tâm nh ng i b b o là hình th c. Vì v y không có “l a” s không làm đ c.

Ngay c b n vǒ. Có nh ng ng i làm ngh khác có đi u ki n h n mình nhi u ch . Nh ng mình phát hi n ra, trong giáo d c, có nh ng cái h n c kinh t , cái thu đ c là vô hình.

Mình th h i các ngh khác làm gì có chuy n đang ng i có hai h c sinh ra: "Chào th y, em ph trách v n c a toàn n c Pháp em có chai r u m i th y u ng".

Hay ra nhà hàng ăn v i b n thì m t ng i khá có ti ng t m trong ngành y t ng i g n đó nhìn th y và b o v i b n là "th y tao kia kìa". Th h i ngh gì có cái s ng nh th ? R i thì có ng i g p, b o b n đi cùng là "th y L ng đ y c h nhà tao"

...

Gi a th y và trò có ǎng truy n vô hình

Có c h i nào th y c m th y mình đã b l đáng t c khi theo con đ ng giáo d c không?

- N u nh cho tr l i thì mình l i h c chuyên. T t nhiên là có th thay đ i, nh ng mình v n thích h c chuyên toán. Nh ng mình s h c ki u khác, t t ki m h n, t c là làm sao nhanh gi i h n, c ng hi n đ c nhi u h n.

Mình không có tài m y nh ng ch c là vì ăn phúc đ c nên đ c nh ng ng i gi i r t quý. Đ y là may m n, mà n u nh mình không vào v trí này ch a ch c đã làm đ c.

Ngay c bây gi , có ng i v n nói "tr ng th y L ng", nh ng là ng i ta nói sai. Mình đ c nh bây gi là do đ y tr ng này. Mình b o ph i c m n tr ng này vì nó cho mình t t c thì m i ng i l i không nghe, l i b o ông L ng khiêm t n. Đ n tu i này r i, cái gì cũng bi t h t r i, nên mình ch thích nói đúng, nh ng ki u cách khác không quan tr ng.

Nh ng cũng có đi u mình t khuy n mình là không nên b t ng i khác nghĩ nh mình. Đ y là m t nguyên t c, vì còn nhi u con đ ng hay h n. Nh trong xã h i, có nh ng ng i ch chuyên tâm ch i th thao, ch chuyên tâm đ y, ch chuyên tâm làm giàu, ch chuyên tâm làm lãnh đ o... thì đ y m i là xã h i m nh. Mình r t thích mô hình xã h i đó.

Th y có h ng h c sinh đ n s chuyên tâm đ y?

- Mình nói v i tr con, n u cái gì cũng bi t thì suy ra không bi t gì. Mình nói r t là c c đoan đ y. Và xã h i c n có nh ng con ng i mình g i là "nh ng chi n binh d ng c m" – t p trung h c hành đ đi thi qu c t dù bi t r ng n u không may v không có gi i đi thi đ i h c là "toi".

Tr ng chuyên s mang l i cho xã h i nh ng con ng i nh v y, nh ng con ng i làm đ n n i đ n ch n đ v n t i đ nh cao nh v y. u vi t c a tr ng chuyên là nh th .

...nh nh
cho là
ra.
(theo Katsunobu)